

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น โทร. ๐ ๔๓๒๓ ๔๖๓๕

ที่ ศธ ๐๒๖๑/-

วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความเห็นชอบแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

ตามที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดส่งคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบและตามคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ข้อ ๐๒๓ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ นั้น

ในการนี้ กลุ่มอำนวยการ ได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. ให้ความเห็นชอบแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานประเมินและจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๓. อนุมัติให้เผยแพร่แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ บนเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

6 ก.ค. ๖๘

นางสาวพรอานวน หาดัน

(นางสาวพรอานวน หาดัน)

ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ

6 ก.ค. ๖๘

หน้า ๑-๓

นางประไพ ช่างสลัก

(นางประไพ ช่างสลัก)

รองศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

(นางสาวกรณิศา ชัยพิมพ์)

นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

“เรียนดี มีความสุข”

(นายวัชร อ้นโยธา)

ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

แผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต และประพฤติมิชอบ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ERR
CORRA

กลุ่มอำนวยการ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

☎ 043 - 234635 ต่อ 16

🌐 <https://kknpeo.moe.go.th/>

✓ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ที่มา	๑
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
กลุ่มเป้าหมาย	๒
ตัวชี้วัด	๒

ส่วนที่ ๒ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	๓
๒.๒ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	๕
๒.๓ ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	๕
๒.๔ ปัจจัยสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๘
๒.๕ แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๘
๒.๖ การประเมินเชิงคุณภาพ	๑๑

ส่วนที่ ๓ กรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพัตมิชอบ

ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กระบวนการ/โครงการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ดังนี้

๓.๑ กระบวนการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	๑๖
--	----

(การใช้อำนาจตามกฎหมาย การให้บริการตามภารกิจ)

กระบวนการ ระบบการประเมินวิทยฐานะดิจิทัล (Digital Performance Appraisal: DPA)

เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ เลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการ

ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๒ กระบวนการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ตามพระราชบัญญัติ	๒๓
---	----

การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

กระบวนการ การขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชน

๓.๓ กระบวนการโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด	๒๙
---	----

กระบวนการ การจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ

ของพัสดุกรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการเอื้อประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๔ กระบวนการบริหารงานบุคคล	๓๒
-----------------------------	----

กระบวนการ กระบวนการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ

(การขอใช้บัญชีผู้สอบแข่งขันได้)

ภาคผนวก

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ที่มา

เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ นายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบตามข้อเสนอของสำนักงาน ป.ป.ท. ให้รัฐบาลประกาศในปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ตามที่ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้สรุปรายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (Corruption Perceptions Index ๒๐๑๖ โดยบทสรุป พบว่าแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจมีคะแนนลดลงอย่างมาก สำนักงาน ป.ป.ท. ได้นำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนปีแห่ง การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ รับทราบมติคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ(คตช.) ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอ (ปัจจุบันกลไกคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ได้ยกเลิกแล้ว โดยได้ปรับหน้าที่และอำนาจมารวมศูนย์ไว้ที่ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ให้เป็นกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตระดับชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ)

กรอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ" โดยดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือมีคะแนนประมาณ ๗๓ คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ แผนย่อยที่ ๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปรับ"ระบบ" เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้น การสร้างนวัตกรรมและมาตรการ ในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยง ด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของทุกหน่วยงานภาครัฐ มีประสิทธิภาพที่ดีจะส่งผลให้ปัญหาการทุจริตลดลง ลดความสูญเสียทางงบประมาณที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศสามารถมีงบประมาณไปพัฒนาสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ลดต้นทุนในการดำเนินคดี สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างชาติ เสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เนื่องจากคะแนน CPI นั้น เป็นการสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้เพราะคะแนนดัชนี CPI เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่กลุ่มนักลงทุนใช้ประเมินความน่าสนใจในการลงทุนของแต่ละประเทศ โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุนหรือเป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศใดมีคะแนนดัชนี CPI ที่สูงย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะเลขานุการ ศอตช. ได้พัฒนาแนวทางการดำเนินการเพื่อวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบในส่วนราชการและเป็นเครื่องมือหนึ่งในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index :CPI) ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกัน โดยมีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) เป็นกลไกหลักในการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด และตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดทำการประเมินเชิงคุณภาพในการบริหารความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานภาครัฐเพื่อให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานภาครัฐจึงกำหนดแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) การขับเคลื่อน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต/เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control) เพื่อให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนหน่วยงาน ดังนั้น เพื่อให้แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม เพื่อให้การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จะนำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ไปดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลให้การทุจริตในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานลดน้อยลง

๑.๒ วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริตในการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

๒. เพื่อสร้างมาตรการควบคุมเพื่อลดความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ปรับปรุงกลไกการทำงานเพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น และสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้

๓. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียในภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้บริหาร บุคลากรและลูกจ้าง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

๑.๔ ตัวชี้วัด

๑. ระดับความสำเร็จในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น เพื่อกำหนดเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใสในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

๒. ร้อยละ ๗๐ ของบุคลากรในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นที่นำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตไปใช้

๓. ร้อยละของการประเมิน ITA (ได้คะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป)

๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

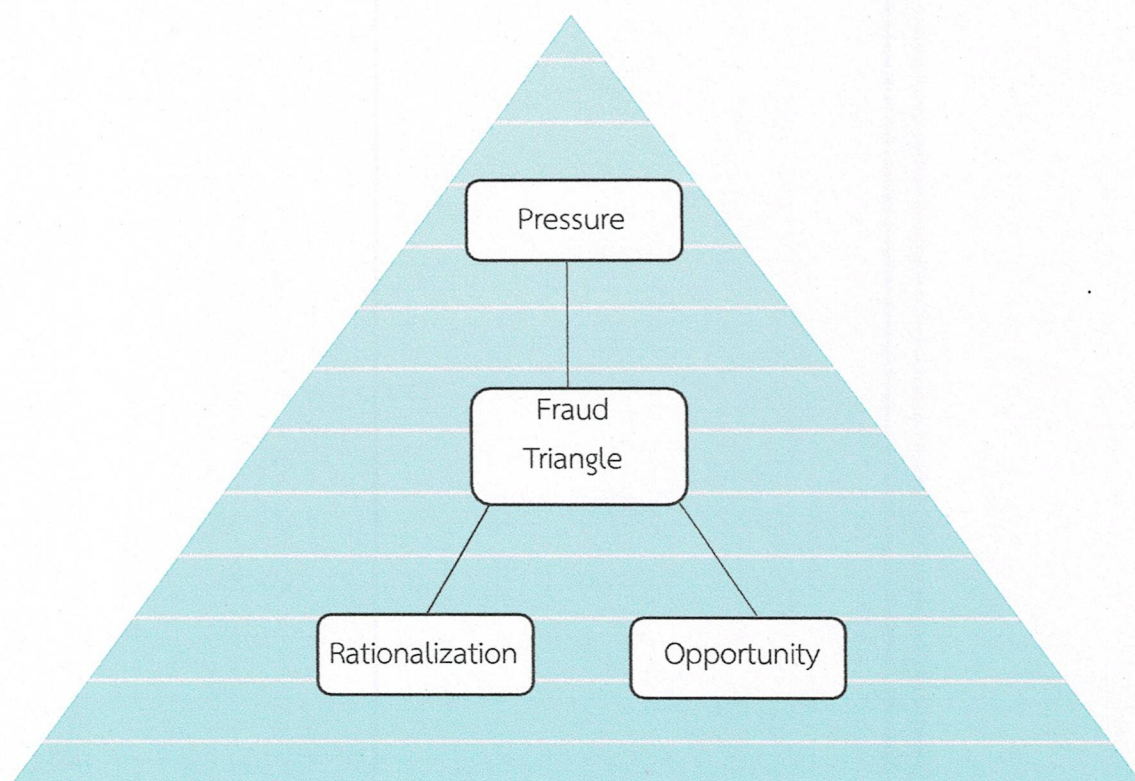
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๒ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒. ทฤษฎีเกี่ยวข้อง

๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพ การควบคุม กำกับ การควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R. Cressey (๑๙๔๐) ซึ่งเป็น นักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยา ชาวอเมริกัน ได้ให้สมมติฐานไว้ในหนังสือชื่อ Other's People Money

นอกจากหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R. Cressey (๑๙๔๐) ยังมีทฤษฎี Four-Sided Diamond Fraud ของ David T. Wolfe and Dana R. Hermanson (๒๐๐๔) และทฤษฎี GONE Theory ของ Leonard J. Brook (๒๐๐๔) โดยหลักทฤษฎีทั้งสามได้กล่าวถึงสาเหตุจูงใจของพฤติกรรมผู้กระทำความผิดหรือสิ่งที่จะก่อให้เกิดการทุจริตตามตาราง ดังนี้

Triangle Fraud	Four-sided	Diamond Gone Theory
๑. Opportunity	๑. Capability ๒. Opportunity	๑. G-Greed ๒. O-Opportunity
๒. Pressure ๓. Rationalization	๓. Incentive / Motive ๔. Rationalization	๓. N-Need ๔. E-Expectation

คำอธิบายความหมายของคำศัพท์ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	
Opportunity	โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยมีสิ่งล่อตาล่อใจเปิดโอกาสที่จะฉกฉวยผลประโยชน์เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบงานหรือช่องว่างของกฎระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้
Pressure	ความกดดัน ความกดดันและแรงกดดันเมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ มีความจำเป็นต้องการเงิน
Incentive / Motive	แรงจูงใจ แรงบันดาลใจ มีสิ่งจูงใจ
Capability	ความสามารถ มีความสามารถที่ทำได้ที่เกิดจากอุปนิสัยความสามารถเฉพาะตัวของผู้นปฏิบัติงานและลักษณะงานเอื้อประโยชน์ที่จะประพฤติมิชอบและทำการทุจริตได้
Rationalization	มีเหตุผล มีเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าสามารถทำได้ คนอื่นยังสามารถทำได้ โดยไม่คิดว่าผิด มีความสามารถและโอกาสที่เกิดจากตำแหน่งหน้าที่
Greed	ความโลภ เกิดความละโมภโลภมาก เห็นคนอื่นทำผิดแล้วไม่ได้รับการลงโทษ จับไม่ได้จึงหลงผิดอยากทำบ้าง ไม่พึงพอใจในสิ่งที่ตนมี
Need	ความต้องการอยากได้ ความต้องการหรือความจำเป็นที่ต้องการการเงิน จึงมีเป็นแรงกดดันให้ทำทุกสิ่งทำได้เพื่อให้ได้เงินมา
Expectation	ความคาดหวัง คาดหวังว่าสิ่งที่ตนกระทำไม่มีผู้อื่นล่วงรู้ และเอาผิดได้ หรือ โอกาสที่จะถูกค้นพบการกระทำที่ผิด ถูกจับได้และรับการลงโทษน้อยมาก

(ข้อมูลจากบทความ ผู้ตรวจบัญชีสหกรณ์ มีบทบาทและหน้าที่ในการป้องกันและตรวจสอบการทุจริตในสหกรณ์ได้อย่างไร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์)

๒.๒ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต (สำนักงาน ป.ป.ท.)

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต

๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM	
ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่	การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติ หรือละเว้น การปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	-โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุก ประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุน หรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอก งบประมาณ และ โครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะ สำนักราชการระดับกรม/เทียบเท่า และ รัฐวิสาหกิจ

๒.๓ ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

นิยาม ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
คำศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ ที่อาจจะเกิดขึ้น
	ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ในอนาคต
	ปัญหา หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือธุรกิจตัวกลาง หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจากความยุ่งยาก (Pain point) อุปสรรคของ

	หรือความต้องการของผู้ขอรับบริการในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือ
	เป็นสื่อการเรียกรองผลประโยชน์ที่ไม่สมควรไม่ว่าจะมีมูลค่าเท่าใดนำไปสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมนอก ระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือ การตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่างๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
สินบน Bribery	สินบน Bribery ISO ๓๗๐๐๑ : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกรองผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมีมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO ๓๗๐๐๑ “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties. (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO ๓๗๐๐๑ with Gift Giving and Receiving)
ของขวัญ Gifts	Gifts ของขวัญ ISO ๓๗๐๐๑ : ได้กล่าวถึงประเด็นเรื่องของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใดไว้ในข้อกำหนดย่อยข้อหนึ่งของหัวข้อด้านการดำเนินการ (Operation) โดยกำหนดว่า “องค์กรต้องดำเนินการตามกระบวนการที่ออกแบบขึ้นเพื่อป้องกันการเสนอ การให้ หรือการรับของขวัญ เครื่องแสดงไมตรีจิต การบริจาคน และประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน เมื่อการเสนอ การให้ หรือการรับสามารถพิจารณาอย่างเป็นเหตุเป็นผล ได้ว่าคือสินบน” (ตามความหมายของ ISO ๓๗๐๐๑ Gifts, hospitality, donations and similar benefits

	“The organization shall implement procedures that are designed to prevent
	the offering, provision or acceptance of gifts, hospitality, donations and similar benefits where the offering, provision or acceptance is, or could reasonably be perceived as, bribery (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO ๓๗๐๐๑ with Gift Giving and Receiving)
การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมจรรยา	มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียมประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัยคือโอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ
Key Controls in place	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีอยู่ในปัจจุบัน
Further Actions to be Taken	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานจัดทำเพิ่มเติม

๒.๔ ปัจจัยสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความมุ่งมั่นของผู้บังคับการ ในการวางระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ขององค์กรที่ยอมรับว่าความเสี่ยงการทุจริตมีอยู่จริง หากมีประเด็นการทุจริตต้องยกระดับเป็นบทเรียน เพื่อเรียนรู้และหาแนวทางการบริหารจัดการป้องกันการเกิดซ้ำ กฎเกณฑ์สำคัญที่ช่วยผลักดันให้องค์กรเติบโต ไม่ใช่ความสามารถในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงการทุจริต แต่คือการที่ผู้บังคับการต้องทำให้เรื่องของการบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตเป็นนโยบายและแนวทางที่ทุกส่วนจะต้องนำไปปฏิบัติ

๒. ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงการทุจริตในทิศทางเดียวกันของคนในองค์กร

๓. กำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรและกระทำการอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ มีตัวแทนผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความเที่ยงธรรม ด้วยการมองจากบุคคลภายนอกมองไปที่กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน (Outside in) และอาจให้มีผู้แทนจากภายนอก เช่น ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้มีมุมมองที่รอบด้าน

๔. มีการเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในเว็บไซต์ของหน่วยงานมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ติดตามประเมินผลเพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหารจัดการทุจริตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอาจมีการเปลี่ยนแปลง มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพียงพอหรือไม่ และมาตรการที่กำหนดไว้ใช้ได้จริงหรือใช้ได้จริงแต่ไม่ได้ผล และสร้างความตระหนัก (Awareness) เรื่องความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

๒.๕ แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักมาตรฐาน Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO) และ ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖

๑) กรอบตาม COSO ๒๐๑๓

กรอบหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Controlover Financial Report Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับ ติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control - Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายใน แต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่ง ในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริต ภายในกิจการ COSO ได้ผลักดันให้กิจการต่าง ๆ ทำการขับเคลื่อน The Three Lines of Defense และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ Internal Control Framework

๒) มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

- หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน
- องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน
- องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
- หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้
- องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)
- หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน
- องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)
- หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

๓) กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้อง สอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ที่รู้จะทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริต เข้ามาได้

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องกันป้อมปรามล่วงหน้า ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า ในอนาคต (Unknown Factor)

๔) กรอบตาม COSO ๒๐๑๗ (COSO ERM ๒๐๑๗)

COSO ๒๐๑๗ Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance มุ่งชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงานขององค์กร ความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นหัวใจสำคัญเพื่อเป็นกลไกในการผลักดันให้องค์กร บริหารความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและสามารถสร้าง มูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement) ให้กับองค์กร

๔.๑) องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร มี ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

๑) Governance and Culture (การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร) ประกอบด้วย บทบาทของคณะกรรมการ โครงสร้างการดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนดวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นต่อค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

๒) Strategy & Objective Setting (กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร) ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทของธุรกิจ การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือก ของกลยุทธ์จัดการความเสี่ยงองค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

๓) Performance (เป้าหมายผลการดำเนินงาน) ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินระดับความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวมของความเสี่ยงองค์กรทั้งหมด

๔) Review & Revision (การทบทวนและปรับปรุง) ประกอบด้วย การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการบริหารความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการและระดับความเสี่ยง และการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร

๕) Information, Communication & Reporting (สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน) ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จ-การดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรม ความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

สิ่งที่ COSO พยายามมุ่งเน้นนำเสนอในการปรับปรุงนี้ คือการแสดงให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงองค์กรนั้น เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการสร้างคุณค่าผ่านกลยุทธ์และตัวแบบธุรกิจขององค์กรอย่างแท้จริง

"Good risk management and internal control are necessary for long term success of all organizations." -COSO (บทความจาก TRIS Academy Club Issue๔ January ๒๐๑๘, "Organizational Excellence" โดย ดร.สุรเดช จงวรรณศิริ ผู้อำนวยการ สถาบันวิทยาการจัดการทริส คอร์ปอเรชั่น)

๔.๒) การบริหารความเสี่ยงขององค์กรหรือ ERM นั้นเป็นแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ ซึ่งแตกต่างจาก แนวคิดแบบเดิมหลายประการที่สำคัญมี ดังนี้

แบบเดิม	ERM
ทำแยกเป็นส่วน ๆ หรือฝ่าย ๆ	ทำแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
บริหารแบบตั้งรับ (รอให้เกิดปัญหาแล้วค่อยแก้ไข)	บริหารแบบเชิงรุก (ป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น)
ทำเป็นครั้งคราวหรือเฉพาะกิจ	ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
มุ่งเน้นด้านลบเพื่อลดความเสียหาย	มุ่งเน้นด้านบวกด้วยโดยแสวงหาโอกาส ที่จะเป็นประโยชน์แก่องค์กร ควบคู่กับด้านลบ

๔.๓) ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖ Anti-bribery Management Systems : ABMS

ISO ๓๗๐๐๑ มาตรฐานระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (anti-bribery management systems) ซึ่งองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO International Standardized Organization) ประกาศเมื่อปี ๒๕๕๘ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดตั้งระบบ กระบวนการดำเนินการ การธำรงรักษา และการปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการการติดสินบน ต้องมีการดำเนินการด้วยมาตรการอย่างเป็นระบบ ที่สมเหตุสมผล เหมาะสมเพียงพอเพื่อป้องกันการติดสินบน ที่ครอบคลุม

โครงสร้าง STRUCTURE OF ISO ๓๗๐๐๑ STANDARD ประกอบด้วย

๑. Scope ขอบเขต
๒. Normative references การอ้างอิงตามกฎเกณฑ์
๓. Term and Definitions ข้อกำหนดและคำจำกัดความ
๔. Context of the organization บริบทขององค์กร
๕. Leadership ความเป็นผู้นำ
๖. Planning การวางแผน
๗. Support การสนับสนุน
๘. Operation การทำงาน
๙. Performance Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงาน

๑๐. Improvement การปรับปรุง ในส่วนโครงสร้างของ ISO ๓๗๐๐๑ ข้อ ๔ ได้กำหนดให้มีหลักการประเมินความเสี่ยงการติดสินบน (Bribery Risk Assessment)

๒.๖ การประเมินเชิงคุณภาพ

“ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นระบบที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้พัฒนาขึ้นสำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยได้ประยุกต์ใช้แนวความคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักสากล ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงตาม แนว ข อ ง Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) ซึ่งประกอบด้วย COSO ๒๐๑๓ internal Control , COSO ๒๐๑๗ Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance และ ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖ Anti-bribery Management Systems และระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ยังมุ่งให้มีการ

ดำเนินการ ตามแนวทาง ของวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act หรือ วางแผนปฏิบัติ-ตรวจสอบ- ปรับปรุง) เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑. กรอบแนวคิดการพัฒนาระบบประเมินเชิงคุณภาพ ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS)

❖ CRMS จะต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรู้สึกกังวล

❖ ผลการประเมิน CRMS ควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัว

❖ หน่วยงานราชการที่ได้รับการประเมิน CRMS ได้ประโยชน์จากการประเมินสามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้รับประโยชน์ในมุมมองของการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรโดยเฉพาะการแสดงให้เห็นถึงสังคมและสาธารณชนรับรู้ว่าหน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้งการทุจริต

๒) นิยามประเภทของ ความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติ อนุญาต

การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ

ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

อำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติในทางมิชอบ

ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

• โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุก ประเภท งบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอก งบประมาณ และ โครงการที่ใช้จ่ายจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

• ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จากสำนัก งบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะ สวรราชการ ระดับกรม/เทียบเท่าและ รัฐวิสาหกิจ

๓) ระเบียบวิธีการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการประเมินเชิงคุณภาพระบบการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สัดส่วน และน้ำหนักคะแนน			
ตัวชี้วัด	น้ำหนัก/ คะแนน	ตัวชี้วัด ย่อย	จำนวนข้อที่ ทำการประเมิน
๑) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๖๐	๔	๔
๑.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk criteria)	๕		
๑.๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification)	๒๕		
๑.๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๒๕		
๑.๔ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล	๕		
๒) ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๔๐	๒	๒
๒.๑ การรายงานผลและการเปิดเผยข้อมูล	๕		
๒.๒ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๓๕		
รวม	๑๐๐	๖	๑๐

๔) ระดับผลการประเมินเชิงคุณภาพ ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ระดับผลการประเมิน แบ่งเป็น ๔ ระดับ (Scale) ดังนี้

Excellent : E (ดีเยี่ยม)	สูงกว่า ๘๐ คะแนน
Good : G (ดี)	ระหว่าง ๖๑ - ๗๙ คะแนน
Pass : P (ผ่าน)	ระหว่าง ๕๐ - ๖๐ คะแนน
Upgrade : U (ปรับปรุง)	ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน

ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน

ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดหลัก ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน) ๑.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk criteria) (๕ คะแนน) เกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ เกณฑ์ คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ☐ เกณฑ์การประเมิน - ไม่มีเกณฑ์การประเมิน (๐ คะแนน) - มีเกณฑ์การประเมิน (๕ คะแนน) ๑.๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification) (๒๕ คะแนน) ๑.๒.๑ มีความชัดเจน : การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นหัวใจสำคัญ ต้อง Point Focus เหตุการณ์ ที่คาดการณ์ หรือ พยากรณ์ในอนาคตว่าอาจจะเกิดการทุจริต หากไม่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตจึงต้องให้ชัดเจน เพื่อจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตให้สามารถ ลดโอกาสหรือลดความเสี่ยงได้ตรงจุด (ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร) (ดูตัวอย่างการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตประกอบ) (๑๐ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ไม่มีความชัดเจน = ๐ คะแนน
--

- การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต มีชัดเจนบางส่วน = ๕ คะแนน - การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต มีความชัดเจนของการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต = ๑๐ คะแนน
๑.๒.๒ ไม่มีการระบุปัญหาเป็นความเสี่ยงการทุจริต : การประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องไม่นำปัญหา มาเป็นความเสี่ยงการทุจริต (๕ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - มีการระบุปัญหามาเป็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด = ๐ คะแนน - มีการระบุทั้งปัญหาและความเสี่ยง = ๒ คะแนน - มีการระบุความเสี่ยงทั้งหมด = ๕ คะแนน

ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน)
๑.๒.๓ มีผลการประเมินเป็นความเสี่ยงในระดับตั้งแต่ปานกลาง สูง หรือสูงมาก : การประเมินความเสี่ยงการ ทุจริตของกระบวนการหรือโครงการโดยหลักการ การประเมินความเสี่ยงของขั้นตอนการ ดำเนินงานมีโอกาสที่จะมี ความเสี่ยงในระดับที่แตกต่างกันจึงมีความเป็นไปได้ที่ทุกขั้นตอนจะมีความเสี่ยง ระดับต่ำทั้งหมด (๕ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - มีผลการประเมินระดับความเสี่ยงระดับต่ำทั้งหมด = ๐ คะแนน - มีผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ระหว่าง ระดับปานกลาง - สูงมาก หรือระดับใดระดับหนึ่ง แต่ต้องไม่ใช่ความเสี่ยงระดับต่ำเท่านั้น = ๕ คะแนน
๑.๒.๔ มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่มุ่งเน้นการรับสินบน Bribery Risk หรือการรับของขวัญ Gift จากการปฏิบัติหน้าที่หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถคำนวณมูลค่าได้ ☐ เกณฑ์การประเมิน - ไม่มีการประเมินความเสี่ยงการรับสินบน = ๐ คะแนน - มีการประเมินความเสี่ยงการรับสินบน = ๕ คะแนน
ตัวอย่าง การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ☐ การปฏิบัติหน้าที่มีข้อต้องระบุให้ชัดเจนว่า มีข้ออย่างไร เช่น อาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อตกลง (ฐาน ความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนักเพื่อเรียกรับสินบน ☐ การยกยอหรือทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น จับกุม ไม่ระบุในบัญชีของกลาง ☐ การคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ต้องระบุให้ชัดว่า จุดไหน หรือรายการใดที่มีความเสี่ยงที่ทำให้ ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง เช่น งานขุดดินด้วยเครื่องจักร แต่อาจคำนวณราคากลางงานขุดลอกด้วย รถขุด ☐ คณะกรรมการพิจารณาผลตรวจสอบเอกสารคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอไม่ครบถ้วน ต้องระบุให้ชัดเจนว่า เอกสารอะไรที่มีโอกาสมีความเสี่ยง จะได้ว่ามาตรการการปิดจุดความเสี่ยงได้ตรงจุด
๑.๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ๑.๓.๑ มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้อง เชื่อมโยงกับประเด็นความเสี่ยงที่ได้จากการ ประเมิน (๑๕ คะแนน) หากมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ส่วนใหญ่เป็นการอบรมให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก การ ประกาศ No Gift Policy ในภาพรวมขององค์กร การดำเนินการตามระเบียบกฎหมายการแต่งตั้ง ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ การกำกับดูแลโดยผู้บังคับบัญชา โครงการเข้าร่วม CoST หรือ IP หรืออื่นๆ ใน ทำนองเดียวกันนี้ จะถือว่าเป็น มาตรการที่ไม่สอดคล้อง

☐ เกณฑ์การประเมิน

- ไม่สอดคล้องทั้งหมด = ๐ คะแนน
- สอดคล้องบางส่วน = ๘ คะแนน
- สอดคล้องกับประเด็นความเสี่ยงที่ประเมินทั้งหมด = ๑๕ คะแนน

๑.๓.๒ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้ในแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต้องเป็นมาตรการฯ ที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนั้น หากเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยได้ดำเนินการอยู่แล้ว หากจะนำมาเป็น มาตรการ ของปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ต้องแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นมาตรการที่จัดทำเพิ่มเติมจากมาตรการ เดิมอย่างไร (๑๐ คะแนน)

☐ เกณฑ์การประเมิน

- เป็นมาตรการที่มีการดำเนินการก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีการบังคับใช้ไปแล้ว = ๐ คะแนน
- เป็นมาตรการที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ บางส่วนดำเนินการในปีถัดไปด้วย = ๒ คะแนน
- เป็นมาตรการที่จะมีดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งหมด = ๑๐ คะแนน

๑.๔ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ต้องได้รับความเห็นชอบ หรือ ได้รับอนุมัติจากผู้บริหาร ของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน)

☐ เกณฑ์การประเมิน

- ไม่มีการเสนอแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหาร ที่ กำกับดูแล และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๐ คะแนน
- มีการเสนอแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตต่อผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่ กำกับ ดูแลและเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน

ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผน บริหารความเสี่ยงการทุจริต (๔๐ คะแนน)

๒.๑ การรายงานผลและการเปิดเผย (๕ คะแนน)

รายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ต้องมีการเสนอ รายงาน ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน)

☐ เกณฑ์การประเมิน

- ไม่มีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต = ๐ คะแนน
- มีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุด ของ หน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับ ดูแล และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน

๒.๒ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (๓๕ คะแนน)

การดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตต้องเป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ เท่านั้น

☐ เกณฑ์การประเมิน

- มีมาตรการ แต่อยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่สามารถ บังคับใช้ได้ = ๑๐ คะแนน
- มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๑ มาตรการ = ๒๐ คะแนน
- มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๒ มาตรการ = ๒๕ คะแนน
- มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๓ มาตรการขึ้นไป = ๓๕ คะแนน

ส่วนที่ ๓

กรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ได้จัดทำกรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น จำนวน ๔ กระบวนงาน ดังนี้

๓.๑ กระบวนงาน ระบบการประเมินวิทยฐานะดิจิทัล (Digital Performance Appraisal: DPA)
เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ เลื่อนเป็น วิทยฐานะชำนาญการ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๑.๑ การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้าน

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้างโดยให้คัดเลือกโครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

๓.๑.๒ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood))	เหตุการณ์ไม่น่า มีโอกาสดังเกิด การกระทำ ทุจริต หรือไม่ เกิดขึ้นเลย	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๑ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๒ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๓ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๔ ครั้งต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	แทบจะไม่มี ผลกระทบ	ปรากฏว่าข่าวที่ อาจพาดพิงคน ในหน่วยงานมี คนร้องเรียน แจ้งเบาะแส	หน่วย ตรวจสอบของ หน่วยงาน หรือ หน่วย ตรวจสอบจาก ภายนอกเข้า ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง	เกิดความ เสียหายด้าน ภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน ในเรื่องความ โปร่งใสของ องค์กร	เกิดความ เสียหายด้าน ภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน และนำไปสู่ กระบวนการ ดำเนินการทาง วินัย และอาญา

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ประเด็น ความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง
กระบวนการ ระบบการ ประเมินวิทย ฐานะ ดิจิทัล (Digital Performance Appraisal: DPA) เพื่อให้ ข้าราชการครู และบุคลากร ทางการ ศึกษา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ เลื่อนเป็นวิทย ฐานะชำนาญ การชำนาญ การพิเศษ สังกัด สำนักงาน ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ	๑	ผู้ดำรงตำแหน่ง ครูที่มี คุณสมบัติ ครบ ขอรับ การ ประเมินเพื่อขอ เลื่อนเป็นวิทย ฐานะชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ โดยยื่น คำขอต่อ กลุ่มบริหารงาน บุคคล เพื่อให้ เจ้าหน้าที่นำ ข้อมูลเข้าสู่ระบบ DPA พร้อม หลักฐาน	-				
	๒	สำนักงาน ศึกษาธิการ จังหวัด ตรวจสอบและ รับรองข้อมูล หลักฐาน และ คุณสมบัติก่อนนำ ข้อมูลคำขอ เข้าสู่ ระบบ DPA เพื่อ ส่งไปยัง สำนักงาน ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ	-				

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ ประเด็น ความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง
กระบวนการ ระบบการ ประเมินวิทย ฐานะ ดิจิทัล (Digital Performance Appraisal: DPA) เพื่อให้ ข้าราชการครู และบุคลากร ทางการ ศึกษา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ เลื่อนเป็นวิทย ฐานะชำนาญ การชำนาญ การพิเศษ สังกัด สำนักงาน ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ	๓	สำนักงาน ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ ตรวจสอบ และ รับรอง คุณสมบัติจาก ระบบ DPA และเสนอ อ.ก.ค.ศ. สำนักงาน ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ เพื่อเห็นชอบ คุณสมบัติ	-				
	๔	สำนักงาน ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการส่ง ข้อมูลคำขอ พร้อมหลักฐาน ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ผ่าน ระบบ DPA	-				

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ ประเด็น ความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง
กระบวนการ ระบบการ ประเมินวิทย ฐานะ ดิจิทัล (Digital Performance Appraisal: DPA) เพื่อให้ ข้าราชการครู และบุคลากร ทางการ ศึกษา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ เลื่อนเป็นวิทย ฐานะชำนาญ การชำนาญ การพิเศษ สังกัด สำนักงาน ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ	๕	สำนักงาน ก.ค.ศ. ตรวจสอบ คุณสมบัติ และ หลักฐานจาก ระบบ DPA และเสนอ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับ วิทยฐานะ ข้าราชการครูฯ เพื่อพิจารณา เห็นชอบ คุณสมบัติและ ให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ตั้ง คณะกรรมการ ประเมิน	-				
	๖	สำนักงาน ก.ค.ศ. ตั้ง คณะกรรมการ ประเมินจำนวน ๓ คน ต่อผู้ขอ ๑ ราย โดยสุ่ม กรรมการจาก ระบบ DPA และ ดำเนินการ ประเมินผ่าน ระบบ DPA	รายชื่อกรรมการ ประเมินอาจมี การรั่วไหลใน ระหว่างการสุ่ม/ การดำเนินการ ประเมิน และอาจ ถูกนำไปใช้ แสวงหา ผลประโยชน์	๑	๕	๕	สูง

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ ประเด็น ความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง
กระบวนการ ระบบการ ประเมินวิทย ฐานะ ดิจิทัล (Digital Performance Appraisal: DPA) เพื่อให้ ข้าราชการครู และบุคลากร ทางการ ศึกษา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ เลื่อนเป็นวิทย ฐานะชำนาญ การชำนาญ การพิเศษ สังกัด สำนักงาน ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ	๗	สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้รับผล การประเมิน จาก คณะกรรมการ ประเมินผ่าน ระบบ DPA และเสนอ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ เกี่ยวกับวิทย ฐานะ ข้าราชการครูฯ พิจารณา อนุมัติ/ไม่ อนุมัติผลการ ประเมิน	-				
	๘	สำนักงาน ก.ค.ศ. แจ้งผล การประเมิน ผ่านระบบ DPA ไปยังสำนักงาน ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ และผู้ขอทราบ	-				

๓.๑.๓ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และมาตรการป้องกันการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ได้นำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงจากตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่มีค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง - สูง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสียหาย/ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
สำนักงาน ก.ค.ศ. ตั้ง คณะกรรมการประเมินจำนวน ๓ คน ต่อผู้ขอ ๑ ราย โดยผู้สมัครมาจาก ระบบ DPA และดำเนินการประเมินผ่านระบบ DPA	รายชื่อกรรมการประเมินอาจมีการรั่วไหลในระหว่าง การสุ่ม/การ ดำเนินการประเมิน และอาจถูกนำไปใช้แสวงหาผลประโยชน์	สูง	๑. ป้องกันความเสี่ยงในด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบ (Security) ด้วยการพัฒนาระบบโดยคำนึงในเนื้อหาของ Website Security Standard (WSS) มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับเว็บไซต์ และ Application Security Standard (WSS) มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับโปรแกรมประยุกต์บนเว็บซึ่งเป็นมาตรฐานการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตโดยมีการวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน ๒. การประเมินวิทยฐานะแบบเดิม เป็นการประเมินโดยการทำนิตรายชื่อกรรมการ ซึ่งกรรมการประเมินหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะทราบชื่อกรรมการว่าประเมินรายใดบ้าง แต่ระบบการประเมินวิทยฐานะดิจิทัล เป็นการสุ่มตั้งกรรมการประเมินและการส่งผลการประเมินของกรรมการแต่ละรายจะปรากฏเฉพาะรหัสกรรมการที่ถูกสร้างขึ้นในการประเมิน		ต.ค. ๖๗ – ก.ย. ๖๘	-	กลุ่มบริหารงานบุคคล

ขั้นตอน	เหตุการณ์/ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
			๓. รายชื่อกรรมการประเมินคำขอแต่ละรายจะปรากฏในเฉพาะ User ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทน ซึ่งจะสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้เพื่อกรรมการประเมินทั้ง ๓ คน ส่งผลให้การประเมินเสร็จสิ้นแล้ว แสดงให้เห็นถึงวิธีการนำมาตรวจควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ มีการบังคับใช้ และมีการตรวจสอบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน ๔. สร้างความเข้าใจให้คณะกรรมการประเมินหรือผู้ใช้บริการระบบ (User) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงาน ก.ค.ศ. โดยจะต้องคำนึงถึง ตระหนัก และปฏิบัติตามนโยบายความมั่นคงความปลอดภัยสารสนเทศ และนโยบายความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคล ๕. เลขาธิการ ก.ค.ศ. มีนโยบายให้มีการแจ้งกำชับกรรมการประเมินทุกท่าน ให้มีการการรักษาความลับโดยไม่เปิดเผยตัวตนต่อบุคคลอื่น รวมถึงการไม่แสวงหาผลประโยชน์	- จัดประชุมตรวจสอบการใช้งานระบบ PDA และกำหนดเงื่อนไขการคุ้มครองสิทธิกรรมการประเมิน - จัดอบรมเกี่ยวกับการใช้งานและการบริหารจัดการระบบให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบ (User) ในสำนักงาน ก.ค.ศ. - จัดประชุมเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบ (User) ในสำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อเบิกค่าใช้จ่ายการอ่านผลงานทางวิชาการให้แก่กรรมการประเมิน - แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบ PDA ที่สามารถเข้าถึงรายชื่อกรรมการประเมินให้รักษาความลับของรายชื่อกรรมการประเมิน - มีการส่งอีเมลแจ้งกำชับกรรมการประเมินทุกท่าน ให้มีการรักษาความลับ โดยไม่เปิดเผยข้อมูลตัวตนต่อบุคคลอื่น รวมถึงการไม่แสวงหาผลประโยชน์			

๓.๒ กระบวนการขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชน

๓.๒.๑ การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้าน

- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้างโดยให้คัดเลือกโครงการ
- ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

๓.๒.๒ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ไม่น่า มีโอกาสดังกล่าว การกระทำ ทุจริต หรือไม่ เกิดขึ้นเลย	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๑ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๒ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๓ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๔ ครั้งต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	แทบจะไม่มี ผลกระทบ	ปรากฏว่าข่าวที่ อาจพาดพิงคน ในหน่วยงานมี คนร้องเรียน แจ้งเบาะแส	หน่วย ตรวจสอบของ หน่วยงาน หรือ หน่วย ตรวจสอบจาก ภายนอกเข้า ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง	เกิดความ เสียหายด้าน ภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน ใน เรื่องความ โปร่งใสของ องค์กร	เกิดความ เสียหายด้าน ภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน และนำไปสู่ กระบวนการ ดำเนินการทาง วินัย และอาญา

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ประเด็น ความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likeli hood	Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง
การขอ ใบอนุญาต จัดตั้ง โรงเรียน เอกชน	๑	ผู้ยื่น ยื่นคำขอ จัดตั้ง โรงเรียน พร้อมเอกสาร และขอชำระ ค่าธรรมเนียม ๕๐๐ บาท	-				
	๒	เจ้าหน้าที่ ตรวจสอบ ความถูกต้อง	๑.เรียกรับ ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่ออำนวยความสะดวก หรือ ความรวดเร็วใน การดำเนินการ ๒.ประวิงเวลาใน การตรวจสอบ เอกสารเพื่อเรียก ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	๑	๔	๔	สูง
	๓	แต่งตั้ง คณะกรรมการ ตรวจมาตรฐาน การ จัดตั้ง โรงเรียนใน ระบบ	๑.มีการกำหนด คุณสมบัติตัว บุคคลที่เื้ออ ประโยชน์เพื่อ เข้า ร่วมเป็น คณะกรรมการฯ โดยวิธีแต่งตั้ง ๒.เรียกรับ ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ เพื่อให้ผ่าน มาตรฐานการ จัดตั้งโรงเรียน	๑	๔	๔	สูง

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ ประเด็น ความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likeli hood	Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง
			๓.ประวิงเวลาใน การตรวจ มาตรฐานการ จัดตั้งโรงเรียน เพื่อเรียก ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ				
	๔	ผู้อนุญาต พิจารณา	๑.เรียกรับ ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ จัดตั้งโรงเรียน เพื่อ เอื้อ ผลประโยชน์ ต่อ การพิจารณา ในการออก ใบอนุญาต ๒.ประวิงเวลาใน การพิจารณาใน การออก ใบอนุญาตการ จัดตั้งโรงเรียน เพื่อเรียก ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	๑	๔	๔	สูง
	๕	ผู้ยื่นคำขอชำระ ค่าธรรมเนียมรับ ใบอนุญาต	-				

๓.๒.๓ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และมาตรการป้องกันการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ได้นำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงจากตาราง การประเมินความเสี่ยง การทุจริต ที่มีค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง - สูง มาจัดทำแผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง	๑. เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่ออำนวยความสะดวกหรือรวดเร็วในการดำเนินการ ๒. ประเมินเวลาในการตรวจสอบเอกสารเพื่อเรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำขอ	สูง	๑. ปฏิบัติ สร้างวัฒนธรรมความคิดแยกและผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้ ๒. ให้ความรู้ด้านกฎหมายและจริยธรรมให้กับบุคลากร ๓. ติดตามการกระบวนกรขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชนให้ประชาชนที่ขอรับบริการรับทราบขั้นตอนและระยะเวลาที่ชัดเจน ๔. มีช่องทางที่ประชาชนหรือผู้ยื่นคำขอเข้าไปอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนสามารถติดต่อสอบถามหรือแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานผ่านช่องทางออนไลน์ หรือแสดงเครือข่ายสังคมออนไลน์ของหน่วยงานโดยเป็นการสื่อสารสองทาง	๑. จัดอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมาย จริยธรรม และการต่อต้านการทุจริตให้กับบุคลากรในกลุ่มส่งเสริมการศึกษารายอำเภอ ๒. จัดทำและมีการติดประกาศกระบวนกรขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชนให้ประชาชนที่ขอรับบริการรับทราบขั้นตอนและระยะเวลาที่ชัดเจน ณ จุดให้บริการ ๓. แสดงช่องทางที่ประชาชนหรือผู้ยื่นคำขอเข้าไปอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนสามารถติดต่อสอบถามหรือแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานผ่านช่องทางออนไลน์หรือแสดงเครือข่ายสังคมออนไลน์ของหน่วยงานโดยเป็นการสื่อสารสองทาง	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	-	กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ขั้นตอน	เหตุการณ์/ความเสี่ยง/ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
			๕. ให้ผู้บริหารกำหนดเป็นนโยบายในการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างเข้มงวดเคร่งครัด และต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงโทษที่จะได้รับ ๖. การยื่นขอจัดตั้งโรงเรียน/อนุญาติโรงเรียนผ่านระบบออนไลน์หรือทางอิเล็กทรอนิกส์	๔. จัดทำระบบการขอจัดตั้ง/อนุญาติโรงเรียนเอกชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน			
แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบมาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียนในระบบ	๑. มีการกำหนดคุณสมบัติบุคคลที่เสนอ ประโยชน์เพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการฯ โดยวิธีแต่งตั้ง ๒. เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำขอเพื่อให้ผ่านมาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน	สูง	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการฯ โดยแต่ละคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบมาตรฐานฯ เช่น เป็นผู้มีความรู้ด้านกฎหมาย เป็นผู้มีความรู้ด้านวิศวกรรม เป็นผู้มีความรู้ด้านมาตรฐานการศึกษา เป็นต้น	๑. จัดอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมาย จริยธรรม และการต่อต้านการทุจริตให้กับบุคลากรในกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน	ต.ค. ๖๗ – ก.ย. ๖๘	-	กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ประเด็นความ เสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
	๓. ประเมินเวลาในการตรวจ มาตรฐานการ จัดตั้งโรงเรียน เพื่อ เรียก ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ						
ผู้อนุญาตพิจารณา	๑. เรียกรับ ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ จัดตั้งโรงเรียน เพื่อ เอา ผลประโยชน์ ต่อ การพิจารณาใน การออก ใบอนุญาต ๒. ประเมินเวลาใน การพิจารณาใน การออก ใบอนุญาต การ จัดตั้งโรงเรียน เพื่อเรียก ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่น ใดจากผู้ยื่นคำขอ	สูง	๑. ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานแสดง เจตนาขายหรือค้ำประกันว่าจะปฏิบัติหน้าที่ และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	๑. ผู้บริหารสูงสุดของ หน่วยงานแสดงเจตนาขาย หรือค้ำประกันว่าจะปฏิบัติหน้าที่ และบริหารหน่วยงานอย่าง ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสและ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ๒. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในการบริหารงานอย่าง ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสและ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ๓. กำชับ กำกับ ดูแล ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงาน ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส	ต.ค. ๖๗ – ก.ย. ๖๘	-	กลุ่มส่งเสริม การศึกษา เอกชน

๓.๓ กระบวนการ การจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของ
พัสดุกรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการเอื้อประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๑ การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้าน

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้างโดยให้คัดเลือกโครงการ
- ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

๓.๒.๒ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ไม่น่า มีโอกาสดังเกิด การกระทำ ทุจริต หรือไม่ เกิดขึ้นเลย	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๑ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๒ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๓ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๔ ครั้งต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	แทบจะไม่มี ผลกระทบ	ปรากฏว่าข่าวที่ อาจพาดพิงคน ในหน่วยงานมี คนร้องเรียน แจ้งเบาะแส	หน่วย ตรวจสอบของ หน่วยงาน หรือ หน่วย ตรวจสอบจาก ภายนอกเข้า ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง	เกิดความ เสียหายด้าน ภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน ใน เรื่องความ โปร่งใสของ องค์กร	เกิดความ เสียหายด้าน ภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน และนำไปสู่ กระบวนการ ดำเนินการทาง วินัย และอาญา

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ ประเด็น ความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง
การจัดทำร่าง ขอบเขตของ งาน หรือ รายละเอียด คุณลักษณะ เฉพาะของ พัสดุกรณีการ จัดซื้อจัดจ้างที่ มีการเอื้อ ประโยชน์ หรือไม่ปฏิบัติ ตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง	๑	การจัดทำร่าง ขอบเขตของ งานหรือ รายละเอียด คุณลักษณะ เฉพาะของ พัสดุกรณีการ จัดซื้อจัดจ้างที่ มีการเอื้อ ประโยชน์ หรือไม่ปฏิบัติ ตามกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง	คณะกรรมการ จัดทำร่างขอบเขต ของงาน หรือ รายละเอียด คุณลักษณะ เฉพาะที่จะซื้อ หรือจ้างปฏิบัติ เอื้อประโยชน์ หรือไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	๑	๔	๔	สูง

๓.๓.๓ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และมาตรการป้องกันการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ได้นำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงจากตาราง การประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง - สูง มาจัดทำแผนบริหาร
ความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต						
ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสียหาย/ประเด็นความเสียหาย	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)
การจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุกรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการเสนอ ประโยชน์ หรือ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง	คณะกรรมการจัดทำร่างขอบเขตของงาน หรือ รายละเอียด คุณสมบัติเฉพาะที่จะซื้อหรือจ้างปฏิบัติ เื่อ	สูง	๑. กำหนดบุคคลในการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะที่จะซื้อหรือจ้าง ให้ชัดเจนและครอบคลุมลักษณะของงานในคำสั่งการแต่งตั้งคณะกรรมการ ๒. สร้างความตระหนักให้กับบุคลากรในการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะที่จะซื้อหรือจ้างให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๓. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบกำกับติดตามและตรวจสอบการจัดทำร่างขอบเขตของงาน	๑. แต่งตั้งบุคคลจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะที่จะซื้อหรือจ้างให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญให้ครอบคลุมลักษณะของงาน ๒. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะที่จะซื้อหรือจ้างให้เป็นไปตามกฎหมาย ๓. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบกำกับติดตามและตรวจสอบการจัดทำร่างขอบเขตของงาน	ต.ค. ๖๗ – ก.ย. ๖๘	-
						กลุ่มอำนาจการ (งานพัสดุ)

๓.๔. กระบวนการ กระบวนการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ
(การขอใช้บัญชีผู้สอบแข่งขันได้)

๓.๔.๑ การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้าน

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้างโดยให้คัดเลือกโครงการ
- ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

๓.๔.๒ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ไม่ น่ามีโอกาสดัง การกระทำ ทุจริต หรือไม่ เกิดขึ้นเลย	เหตุการณ์/ โอกาส เกิด การกระทำ ทุจริตมากกว่า ๑ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิด การกระทำ ทุจริตมากกว่า ๒ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิด การกระทำ ทุจริตมากกว่า ๓ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิด การกระทำ ทุจริตมากกว่า ๔ ครั้งต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	แทบจะไม่มี ผลกระทบ	ปรากฏว่าชาว ที่อาจพาดพิง คนใน หน่วยงานมีค ร่องเรียน แจ้ง เบาะแส	หน่วย ตรวจสอบของ หน่วยงาน หรือ หน่วย ตรวจสอบจาก ภายนอกเข้า ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง	เกิดความ เสียหายด้าน ภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน ใน เรื่องความ โปร่งใสของ องค์กร	เกิดความ เสียหายด้าน ภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน และนำไปสู่ กระบวนการ ดำเนินการทาง วินัย และอาญา

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ประเด็น ความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
กระบวนการ การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง บุคคลเข้ารับ ราชการ (การขอใช้ บัญชีผู้สอบ แข่งขันได้)	๑	ตรวจสอบ ตำแหน่ง ข้าราชการ พลเรือนที่ว่าง	ไม่พบประเด็น ดังกล่าว				
	๒	ประสาน หน่วยงานต้น สังกัดหากมี ความประสงค์ จะบรรจุแต่งตั้ง ให้แจ้งกอง บริหาร ทรัพยากร บุคคล	ไม่พบประเด็น ดังกล่าว				
	๓	ประสานส่วน ราชการเจ้าของ บัญชีที่มี ตำแหน่งที่ สป. ต้องการบรรจุ (ตำแหน่งว่าง)	วิธีการเลือกขอใช้ บัญชีตำแหน่งว่าง วิธีการเจาะจง เพื่อเอื้อให้บุคคล ที่รู้จัก เรียก รับ ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่อการเข้าสู่ ตำแหน่ง	๑	๕	๕	สูง
	๔	จัดทำหนังสือ ขอใช้ บัญชี ผู้สอบแข่งขัน ได้ (ตำแหน่ง ว่าง) ไปยังส่วน ราชการ เจ้าของบัญชี	ไม่พบประเด็น ดังกล่าว				
	๕	ส่วนราชการ เจ้าของบัญชี จัดส่งรายชื่อผู้ สอบแข่งขันได้ มายัง สป.	ไม่พบประเด็น ดังกล่าว				

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ประเด็น ความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง
	๖	กองบริหาร ทรัพยากร บุคคลเสนอ คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการ ดำเนินการ คัดเลือกฯ	มีการกำหนด คุณสมบัติ คณะกรรมการที่ เอื้อประโยชน์ การคัดเลือกผู้มี สิทธิบรรจุแต่งตั้ง	๑	๕	๕	สูง
	๗	จัดทำหนังสือ เชิญประชุม คณะกรรมการ เพื่อกำหนด วิธีการคัดเลือก (สัมภาษณ์) พร้อมแจ้ง รายละเอียดที่ เกี่ยวข้องให้ผู้ สอบแข่งขันได้ ทราบ	ไม่พบประเด็น ดังกล่าว				
	๘	มีหนังสือแจ้งให้ ผู้สอบแข่งขันได้ ยื่นในสมัครเข้า รับการคัดเลือก ในตำแหน่ง ที่ สป.ว่าง	ไม่พบประเด็น ดังกล่าว				
	๙	ดำเนินการรับ สมัคร	เรียกรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ใดโดยให้สัญญา กับผู้รับสมัครว่า สามารถ ช่วยเหลือให้ได้รับ การบรรจุแต่งตั้ง เร็วขึ้น	๑	๕	๕	สูง

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ประเด็น ความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง
	๑๐	จัดทำรายชื่อผู้ ที่มีความ ประสงค์เข้ารับ การคัดเลือก (สัมภาษณ์) พร้อมนำเสนอ คณะกรรมการ	ไม่พบประเด็น ดังกล่าว				
	๑๑	ประชุม คณะกรรมการ ดำเนินการ คัดเลือก (สัมภาษณ์) เพื่อประเมิน ความเหมาะสม กับตำแหน่ง	๑.คณะกรรมการ สัมภาษณ์มีความ เกี่ยวข้อง/สัมพันธ์ กับผู้เข้ารับการ ประเมินความ เหมาะสมกับ ตำแหน่ง ๒. เรียกรับ ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด โดยให้สัญญา กับผู้รับสมัครว่า สามารถ ช่วยเหลือให้ได้รับ การบรรจุ	๑	๕	๕	สูง
	๑๒	จัดทำบัญชีผู้ สอบแข่งขันได้ จากส่วน ราชการหนึ่ง ไป ขึ้นบัญชีส่วน ราชการอื่น	ไม่พบประเด็น ดังกล่าว				
	๑๓	แจ้งให้ผู้สอบ แข่งขันได้ตาม บัญชีผู้ สอบแข่งขันได้ ของ สป. มา รายงานตัวเพื่อ รับการบรรจุเข้า รับราชการ	ไม่พบประเด็น ดังกล่าว				

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ประเด็น ความเสี่ยงการ ทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความ เสี่ยง
	๑๔	รับรายงานตัวผู้ สอบแข่งขันได้ พร้อมจัดทำ หนังสือ สละ สิทธิการขึ้น บัญชีส่วน ราชการ เดิม	ไม่พบประเด็น ดังกล่าว				
	๑๕	ตรวจสอบการ ขึ้น บัญชี ฯ ว่า ผู้สอบ แข่งขัน ได้ยังคงมี สิทธิ ในบัญชีเดิม พร้อมจัดส่ง หนังสือ ขอสละ สิทธิ ไปยัง ส่วน ราชการเดิม	ไม่พบประเด็น ดังกล่าว				
	๑๖	เสนอคำสั่ง บรรจุ และ แต่งตั้งบุคคล เข้ารับราชการ	ไม่พบประเด็น ดังกล่าว				

๓.๔.๓ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และมาตรการป้องกันการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ได้นำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงจากตาราง
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่มีค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง - สูง
มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ประเด็นความ เสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
ประสานส่วน ราชการเจ้าของ บัญชีที่มีตำแหน่งที่ สบ. ต้องการบรรจุ (ตำแหน่งว่าง)	วิธีการเลือกขอใช้ บัญชีตำแหน่งว่าง วิธีการเจาะจง เพื่อ เอื้อให้บุคคลที่รู้จัก เรียก รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อการเข้าสู่ ตำแหน่ง	สูง	แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาขอใช้บัญชี ตำแหน่งว่าง ปิดโอกาสในการเอื้อให้บุคคล ที่รู้จัก เรียก รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น ใดเพื่อเข้าสู่ตำแหน่ง	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาการขอใช้บัญชี ตำแหน่งว่าง	ต.ค. ๖๗ – ก.ย. ๖๘	-	กลุ่ม บริหารงาน บุคคล
กองบริหาร ทรัพยากรบุคคล เสนอคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการ ดำเนินการ คัดเลือก คัดเลือกว่า	มีการกำหนด คุณสมบัติ คณะกรรมการที่ เอื้อประโยชน์ การคัดเลือกผู้มีสิทธิ บรรจุแต่งตั้ง	สูง	แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ใช้วิธีการสรรหา แทนการแต่งตั้งเป็นการลดการ กำหนดคุณสมบัติตัวบุคคลที่เอื้อประโยชน์	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ใช้วิธีการสรรหา แทนการ แต่งตั้งเพื่อเป็นการลดการ กำหนดคุณสมบัติตัวบุคคลที่ เอื้อประโยชน์	ต.ค. ๖๗ – ก.ย. ๖๘	-	กลุ่ม บริหารงาน บุคคล
ดำเนินการรับสมัคร	เรียกเก็บทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยให้สัญญาเกี่ยวกับ ผู้รับสมัครว่า สามารถ ช่วยเหลือ ให้ได้รับการบรรจุ แต่งตั้งเร็วขึ้น	สูง	๑. ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล กำกับ กำกับ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติ ตนด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ต่อหน้าที่ ๒. กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้กระทำ ความผิด	๑. ผู้อำนวยการกลุ่ม บริหารงานบุคคลกำกับ กำกับ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติ ตนด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ต่อหน้าที่ และบทลงโทษสำหรับผู้ กระทำความผิด			

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความ เสี่ยง/ประเด็นความ เสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
ประชุม คณะกรรมการ ดำเนินการคัดเลือก (สัมภาษณ์) เพื่อ ประเมิน ความ เหมาะสม กับ ตำแหน่ง	๑.คณะกรรมการ สัมภาษณ์มีความ เกี่ยวข้อง/สัมพันธ์ กับผู้เข้ารับการ ประเมินความ เหมาะสมกับ ตำแหน่ง ๒. เรียกรับ ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดโดย ให้สัญญากับผู้รับ สมัครว่าสามารถ ช่วยเหลือให้ได้รับ การบรรจุ	สูง	ผู้บริหารกำกับ กำกับ การสัมภาษณ์ ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส	ผู้บริหารกำกับ กำกับ กรรมการสัมภาษณ์ให้ปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส	ต.ค. ๖๗ – ก.ย. ๖๘	-	กลุ่ม บริหารงาน บุคคล

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

ที่ ๘๕ /๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและบริหารจัดการแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดส่งคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบ และตามคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ข้อ ๐๒๓ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและบริหารจัดการแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

๑. นายวัชร อ้นโยธา	ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น	ประธานกรรมการ
๒. นายวีระศักดิ์ พลมณี	รองศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
๓. นายสุตใจ อ่อนถาษา	รองศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
๔. นางประไพ ช่างสลัก	รองศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น	รองประธานกรรมการ
๕. นางพรณี แสนนามวงศ์	ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน	กรรมการ
๖. นางพรณทิพย์ โสภา	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการ
๗. นางศุภลักษณ์ ไตรคุ้มตัน	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน	กรรมการ
๘. นางสาวมนัสชล แพ้โธสง	ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดฯ	กรรมการ
๙. นางจิตตา แสนเกษม	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	กรรมการ
๑๐. นางนิตยา หล้าทูนธีรกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
	ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล	
๑๐. นางสาวพรอานวย ทาดัน	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ	กรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางสาวรณิดา ชัยพิมพ์า	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

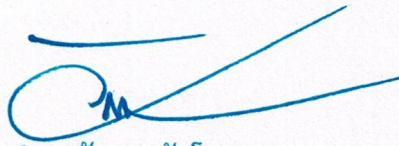
ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดนโยบาย กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
ตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

/๒. จัดทำแผน...

๒. จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
 ๓. ดำเนินการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
 ๔. รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามกรอบระยะเวลาไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
 ๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายวัชร อัญโยธา)

ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

